

Czas przeznaczany przez kobiety i mężczyzn na pracę zawodową i prace domowe w 2023 r.

W 2023 r. kobiety poświęcały średnio nieco więcej czasu niż mężczyźni na obowiązki, co wynikało przede wszystkim z przeznaczania przez nie większej ilości czasu na prace domowe lub opiekę nad członkami gospodarstwa domowego (kobiety – 18,0%, mężczyźni – 11,2% doby). Natomiast mężczyźni przeciętnie więcej czasu przeznaczali na pracę zawodową (mężczyźni – 16,4%, kobiety – 10,1% doby). Gdy jednak zsumujemy czas poświęcany pracy zawodowej oraz pracy domowej lub opiece nad członkami gospodarstwa domowego to wartości te są podobne (kobiety – 28,1%, mężczyźni – 27,6%). Kobiety przeznaczały ponad dwa razy więcej czasu (3,1% doby) na opiekę nad dziećmi w wieku do 17 lat (stanowiącą część prac domowych) niż mężczyźni (1,5% doby).

W 2023 r., w stosunku do 2013 r., wydłużył się zarówno przeciętny czas trwania pracy zawodowej, jak i czas przeznaczony na prace domowe lub opiekę nad członkami gospodarstwa domowego. W przypadku pracy zawodowej dotyczyło to w dużo większym stopniu kobiet (wydłużenie o 21 min., do 2 godz. 25 min.) niż mężczyzn (wydłużenie o 10 min., do 3 godz. 56 min.). W konsekwencji różnica pomiędzy mężczyznami a kobietami w zakresie przeciętnego czasu trwania pracy zawodowej zmniejszyła się o 11 min. Natomiast wydłużenie się czasu przeznaczonego na prace domowe lub opiekę nad członkami gospodarstwa domowego odnosiło się generalnie do mężczyzn (o 20 min., do 2 godz. 41 min.). W przypadku kobiet czas poświęcony na te czynności zmienił się w bardzo niewielkim stopniu (wzrost przeciętnie o 2 min. do 4 godz. 19 min.).

W konsekwencji opisanych powyżej zmian w 2023 r. zmniejszyła się (do 7 min.) różnica pomiędzy sumą przeciętnego czasu trwania pracy zawodowej i domowej kobiet i mężczyzn (w 2013 r. była ona równa 14 min). Można zatem stwierdzić, że w ciągu 10 lat zmniejszyły się dysproporcje pomiędzy kobietami i mężczyznami w zakresie łącznego przeciętnego czasu trwania pracy zawodowej i prac domowych.

Na skutek opisanych powyżej zmian u obu płci skrócił się czas trwania odpoczynku, zmiana ta była jednak większa wśród mężczyzn (o 22 min.) niż wśród kobiet (o 17 min.). W rezultacie dysproporcje pomiędzy mężczyznami i kobietami w tym zakresie zmniejszyły się. W 2023 r. mężczyźni przeznaczali na odpoczynek średnio o 35 min. więcej od kobiet, podczas gdy w 2013 r. różnica ta wyniosła przeciętnie 40 minut.

Uwaga:

1. W tekście zostały wykorzystane fragmenty publikacji *Budżet czasu ludności w 2023 r.* <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/warunki-zycia/dochody-wydatki-i-warunki-zycia-ludnosci/budzet-czasu-ludnosci-w-2023-r-36.1.html> Część 1 i 2, GUS, Warszawa 2025, str. 46 i 209.
2. Dane dotyczą przeciętnego czasu trwania czynności. Wskaźnik ten odnosi się do całej zbiorowości (mieszkańców Polski czy danej grupy respondentów), bez względu na to, czy dana osoba wykonywała tę czynność czy nie. Wskaźnik ten jest może być obliczany i prezentowany w godz. i w min. lub w procentach czasu doby.